

משנה - תרומות

[פרק א](#) • [פרק ב](#) • [פרק ג](#) • [פרק ד](#) • [פרק ה](#) • [פרק ו](#) • [פרק ז](#) • [פרק ח](#) • [פרק ט](#) • [פרק י](#)

[פרק א](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#)

[פרק ב](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#)

[פרק ג](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#)

[פרק ד](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#) [משנה יא](#) [משנה יב](#) [משנה יג](#)

[פרק ה](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#)

[פרק ו](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#)

[פרק ז](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)

[פרק ח](#)

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
ז משנה ח משנה ט משנה י משנה יא משנה יב

פרק ט

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז

פרק י

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
ז משנה ח משנה ט משנה י משנה יא משנה יב

פרק יא

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
ז משנה ח משנה ט משנה י

א

פרק

א

משנה

-

א

פרק

חמשה לא יתלמו, ואם תלמו, אין תרומתן תרומה. החרש, והשוטה, והקטן, והתורם את שאינו שלו. נכרי שתתם את של ישראל, אפלו ברשות, אין תרומתו תרומה **[ד]** :

ב

משנה

-

א

פרק

חרש המדבר ואינו שומע, לא יתלם. ואם תתם, תרומתו תרומה. חרש

שְׁדַבְרוּ בו חֲכָמִים בְּכָל מָקוֹם, שְׂאִינוּ לֹא שׁוֹמְעֵי וְלֹא מְדַבְרִים:

פרק א - משנה ג

קָטָן שֶׁלֹא הֵבִיא שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת, רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה {ו}. רַבִּי יוֹסֵי אֹמֵר, אִם עַד שֶׁלֹא בָּא לְעוֹנֵת נְדָרִים, אֵין תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. וּמִשְׁבָּא לְעוֹנֵת נְדָרִים, תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה:

פרק א - משנה ד

אֵין תּוֹרְמִין זֵיתִים עַל הַשָּׁמֶן, וְלֹא עֲנָבִים עַל הַיַּיִן. וְאִם תְּרָמוּ, בֵּית שְׁמַאי אֹמְרִים, תְּרוּמַת עֲצָמוֹן בָּהֶם. וּבֵית הַלֵּל אֹמְרִים, אֵין תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה:

פרק א - משנה ה

אֵין תּוֹרְמִין מִן הַלֶּקֶט, וּמִן הַשְּׂכָחָה, וּמִן הַפֶּאֶה, וּמִן הַהֶפְקֵר, וְלֹא מִמַּעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁנִּטְלָה תְּרוּמָתוֹ, וְלֹא מִמַּעֲשֵׂר שְׁנִי וְהַקֹּדֶשׁ שֶׁנִּפְדּוּ, וְלֹא מִן הַחֵיב עַל הַפֶּטוּר, וְלֹא מִן הַפֶּטוּר עַל הַחֵיב, וְלֹא מִן הַתְּלוּשׁ עַל הַמְּחַבֵּר, וְלֹא מִן הַמְּחַבֵּר עַל הַתְּלוּשׁ, וְלֹא מִן הַחֲדָשׁ עַל הַיָּשׁוּן, וְלֹא מִן הַיָּשׁוּן עַל הַחֲדָשׁ, וְלֹא מִפְּרוֹת הָאֶרֶץ עַל פְּרוֹת חוּצָה לָאֶרֶץ, וְלֹא מִפְּרוֹת חוּצָה לָאֶרֶץ {יג} עַל פְּרוֹת הָאֶרֶץ. וְאִם תְּרָמוּ, אֵין תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה:

פרק א - משנה ו

חֲמִשָּׁה לֹא יִתְרָמוּ, וְאִם תְּרָמוּ, תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. הָאֵלֶם {טו}, וְהַשְּׁפוֹר,

וְהָעָרוֹם, וְהַסּוּמָא, וּבַעַל קָרִי. לֹא יִתְרַמוּ, וְאִם תִּרְמוּ, תִּרְוַמְתֶּן תִּרְוַמָּה
{טז} :

פרק א - משנה ז

אִין תּוֹרְמִין, לֹא בְּמִדָּה {יז}, וְלֹא בְּמִשְׁקָל, וְלֹא בְּמִנְיָן. אֲבָל תּוֹרֵם הוּא אֶת
הַמִּדּוּד וְאֶת הַשְּׁקוּל וְאֶת הַמְּנוּי. אִין תּוֹרְמִין בְּסֵל וּבְקַפָּה שֶׁהֵם שֶׁל מִדָּה,
אֲבָל תּוֹרֵם הוּא בְּהוֹן חֲצִין וּשְׁלִישׁוֹן. לֹא יִתְרֵם בְּסָאָה חֲצִיָּה, שְׁחֲצִיָּה מִדָּה:

פרק א - משנה ח

אִין תּוֹרְמִין שֶׁמֶן עַל זֵיתִים הַנִּכְתָּשִׁין {יח}, וְלֹא יִין עַל עֲנָבִים הַנִּדְרָכִים.
וְאִם תִּרֵם, תִּרְוַמְתוּ תִרְוַמָּה, וְיַחֲזֹר וְיִתְרֵם {יט}. הִרְאֵשׁוּנָה מְדַמַּעַת בְּפָנֵי
עֲצָמָה, וְחֲזִיבִין עָלֶיהָ חֲמֵשׁ, אֲבָל לֹא שְׁנָיָה:

פרק א - משנה ט

וְתוֹרְמִין שֶׁמֶן עַל זֵיתִים הַנִּכְבָּשִׁים, וְיִין עַל עֲנָבִים לְעִשׂוֹתָם צְמוּקִים. הִרִי
שֶׁתֵּרֵם שֶׁמֶן עַל זֵיתִים לְאֲכִילָה, וְזֵיתִים עַל זֵיתִים לְאֲכִילָה, וְיִין עַל עֲנָבִים
לְאֲכִילָה, וְעֲנָבִים עַל עֲנָבִים לְאֲכִילָה, וְנִמְלֵךְ לְדַרְכּוֹ, אֵינּוּ צָרִיךְ לְתֵרֵם:

פרק א - משנה י

אִין תּוֹרְמִין מִדְּבַר שֶׁנִּגְמְרָה מְלֹאכְתּוֹ עַל דְּבַר שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלֹאכְתּוֹ, וְלֹא
מִדְּבַר שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלֹאכְתּוֹ עַל דְּבַר שֶׁנִּגְמְרָה מְלֹאכְתּוֹ, וְלֹא מִדְּבַר שֶׁלֹּא

נגמרה מלאכתו על דבר שלא נגמרה מלאכתו. ואם תרמו, תרומתו תרומה:

פרק ב

פרק ב - משנה א

אין תורמין מטהור על הטמא. ואם תרמו, תרומתו תרומה. באמת אמרו, העגול של דבילה שנטמא מקצתו, תורם מן הטהור שיש בו על הטמא שיש בו. וכן אגדה של ירק, וכן ערמה [ב]. היו שני עגולים, שתי אגדות, שתי ערמות, אחת טמאה ואחת טהורה, לא יתרום מזה על זה. רבי אליעזר אומר, תורמין מן הטהור על הטמא:

פרק ב - משנה ב

אין תורמין מן הטמא על הטהור. ואם תרום, שוגג, תרומתו תרומה, ומזיד, לא עשה כלום [ג]. וכן בן לוי שהיה לו מעשר טבל, היה מפריש עליו והולך, שוגג, מה שעשה, עשוי, מזיד, לא עשה כלום. רבי יהודה אומר, אם היה יודע בו בתחלה, אף על פי שהוא שוגג, לא עשה כלום:

פרק ב - משנה ג

המטביל כלים בשבת, שוגג, ישתמש בהם, מזיד, לא ישתמש בהם. המעשר והמבישל [ה] בשבת, שוגג, יאכל, מזיד, לא יאכל. הנוטע בשבת,

שוֹגֵג, יָקִים, מִזִּיד, יַעֲקֹר {ו}. וּבִשְׂבִיעִית, בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מִזִּיד, יַעֲקֹר:

פרק ב - משנה ד

אֵין תּוֹרְמִין מִמֵּין עַל שְׂאִינוֹ מִינוּ. וְאִם תֵּרַם, אֵין תֵּרוּמָתוֹ תֵּרוּמָה. כָּל מִין חֲטִיִּם, אָחָד. כָּל מִין תְּאֲנִים וּגְרוּגְרוֹת וּדְבָלָה, אָחָד. וְתוֹרֵם מְזָה עַל זֶה. כָּל מְקוֹם שְׂיֵשׁ כֹּהֵן, תוֹרֵם מִן הַיָּפָה. וְכָל מְקוֹם שְׂאִין כֹּהֵן, תוֹרֵם מִן הַמִּתְקִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, לְעוֹלָם הוּא תוֹרֵם מִן הַיָּפָה:

פרק ב - משנה ה

תּוֹרְמִין בְּצֶל קֶטָן שְׁלֵם, וְלֹא חֲצִי בְּצֶל גָּדוֹל. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, לֹא כִי, אֶלָּא חֲצִי בְּצֶל גָּדוֹל. וְכֹן הָיָה רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, תּוֹרְמִין בְּצֵלִים מִבְּנֵי הַמְּדִינָה עַל הַכּוֹפְרִים, אֲבָל לֹא מִן הַכּוֹפְרִים עַל בְּנֵי הַמְּדִינָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְאָכֵל פּוֹלִיטִיקִין:

פרק ב - משנה ו

וְתוֹרְמִין זֵיתֵי שֶׁמֶן {ט} עַל זֵיתֵי כֶּבֶשׂ, וְלֹא זֵיתֵי כֶּבֶשׂ עַל זֵיתֵי שֶׁמֶן. וַיִּין שְׂאִינוֹ מִבְּשֵׁל עַל הַמְּבֻשֵׁל, וְלֹא מִן הַמְּבֻשֵׁל עַל שְׂאִינוֹ מִבְּשֵׁל. זֶה הַכֹּלֵל, כָּל שֶׁהוּא כְּלָאִים בְּחִבְרוֹ, לֹא יִתְרַם מְזָה עַל זֶה, אֶפְלוּ מִן הַיָּפָה עַל הָרַע. וְכָל שְׂאִינוֹ כְּלָאִים בְּחִבְרוֹ, תוֹרֵם מִן הַיָּפָה עַל הָרַע, אֲבָל לֹא מִן הָרַע עַל הַיָּפָה. וְאִם תֵּרַם מִן הָרַע עַל הַיָּפָה, תֵּרוּמָתוֹ תֵּרוּמָה {יא}, חוּץ מִן הַזּוֹנֵינִן עַל הַחֲטִיִּם, שְׂאִינָן אֲכָל. וְהַקְּשׁוֹת {יב} וְהַמְּלַפְפוֹן, מִיֵּן אָחָד. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, שְׂנֵי מִינֵין:

פרק ג - משנה א

התורם קשות ונמצאת מרה, אבטיח ונמצא סרוח, תרומה, ויחזר ויתרם.
התורם חבית של יין ונמצאת של חמץ, אם ידוע שהיתה של חמץ עד שלא
תרמה, אינה תרומה. אם משתתרמה החמיצה, הרי זו תרומה. אם ספק,
תרומה, ויחזר ויתרם. הראשונה, אינה מדמעת [ג] בפני עצמה, ואין חיבין
עליה חמש. וכן השניה:

פרק ג - משנה ב

נפלה אחת מהן לתוך החליו, אינה מדמעתן. נפלה שניה למקום אחר,
אינה מדמעתן. נפלו שתיהן למקום אחד, מדמעות כקטנה שבשתיהן:

פרק ג - משנה ג

השתפין שתדמו זה אחר זה, רבי עקיבא אומר, תרומת שניהם תרומה.
וחכמים אומרים, תרומת הראשון תרומה. רבי יוסי אומר, אם תרם
הראשון כשעור, אין תרומת השני תרומה. ואם לא תרם הראשון כשעור,
תרומת השני תרומה [ה]:

פרק ג - משנה ד

בְּמַה דְּבָרִים אָמוּרִים, בְּשֵׁלָא דְבֵר, אַבְל הֲרֵשָׁה אֶת בֶּן בֵּיתוֹ אוֹ אֶת עַבְדּוֹ
אוֹ אֶת שְׁפָחְתּוֹ לְתַרְם, תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. בְּטַל, אִם עַד שְׁלָא תְרַם בְּטַל, אֵין
תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. וְאִם מְשִׁתְרַם בְּטַל, תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. הַפּוֹעֲלִים, אֵין לָהּ
רְשׁוּת לְתַרְם, חוּץ מִן הַדְּרוּכּוֹת, שֶׁהֵן מְטַמְּאִים אֶת הַגֵּת מִיָּד:

פרק ג - משנה ה

הָאוֹמֵר, תְּרוּמַת הַכָּרִי זֶה בְּתוֹכוֹ, וּמַעֲשְׂרוֹתָיו בְּתוֹכוֹ, תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר זֶה
בְּתוֹכוֹ, רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, קָרָא שָׁם. וְחַכְמֵי אוּמְרִים, עַד שֵׁיאֵמַר בְּצַפּוֹנוֹ
אוֹ בְּדְרוֹמוֹ. רַבִּי אֶלְעָזָר חֲסִמָּא אוֹמֵר, הָאוֹמֵר, תְּרוּמַת הַכָּרִי מִמְּנוֹ עָלָיו,
קָרָא שָׁם. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר, הָאוֹמֵר, עֲשׂוֹר מַעֲשֵׂר זֶה עֲשׂוֹי
תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר עָלָיו, קָרָא שָׁם:

פרק ג - משנה ו

הַמְקַדִּים תְּרוּמָה לְבַכּוֹרִים, מַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן לְתְרוּמָה, וּמַעֲשֵׂר שְׁנִי לְרֵאשׁוֹן,
אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשָׂה, מַה שֶׁעָשָׂה עֲשׂוֹי [י]. שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כב),
מִלֶּאֱתָד וְדַמְעָד לֹא תֵאָחֵר:

פרק ג - משנה ז

וּמִנֵּין שִׁיקְדָמוּ הַבַּכּוֹרִים לְתְרוּמָה, זֶה קְרוֹי תְּרוּמָה וְרֵאשִׁית, וְזֶה קְרוֹי
תְּרוּמָה וְרֵאשִׁית, אֶלָּא יְקַדְמוּ בַכּוֹרִים, שֶׁהֵן בַּכּוֹרִים לְכָל. וְתְרוּמָה
לְרֵאשׁוֹן, שֶׁהִיא רֵאשִׁית. וּמַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן לְשְׁנִי, שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רֵאשִׁית:

פרק ג - משנה ח

המתפונן לומר תרומה ואמר מעשר, מעשר ואמר תרומה, עולה ואמר שלמים, שלמים ואמר עולה, שאיני נכנס לבית זה ואמר לזה, שאיני נהנה לזה **[יג]** ואמר לזה, לא אמר כלום, עד שיהיו פיו ולבו שוין **[יד]**:

פרק ג - משנה ט

הנכרי והכותי, תרומתו תרומה, ומעשרותיהן מעשר, והקדשן הקדש. רבי יהודה אומר, אין לנכרי כרם רבעי. וחכמים אומרים, יש לו **[טז]**. תרומת הנכרי מדמעת, וחיבין עליה חמש. ורבי שמעון פוטר:

פרק ד

פרק ד - משנה א

המפריש מקצת תרומה ומעשרות, מוציא ממנו תרומה עליו, אבל לא למקום אחר **[א]**. רבי מאיר אומר, אף מוציא הוא ממקום אחר תרומה ומעשרות:

פרק ד - משנה ב

מי שהיו פרותיו במגורה, ונתן סאה לבן לוי וסאה לעני, מפריש עד שמנה סאין ואוכלן, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, אינו מפריש אלא לפי

פרק ד - משנה ג

שעור תרומה, עין יפה, אחד מארבעים **[ד]**. בית שמאי אומרים, משלשים **[ה]**. והבינונית, מחמשים **[ו]**. והרעה, מששים **[ז]**. תרם ועלה בידו אחד מששים, תרומה, ואינו צריך לתרם. חזר והוסיף, חיב במעשרות. עלה בידו מששים ואחד, תרומה, ויחזר ויתרם כמות שהוא למוד, במדה ובמשקל ובמנן. רבי יהודה אומר, אף שלא מן המקור :

פרק ד - משנה ד

האומר לשלוחו, צא ותרם, תורם כדעתו של בעל הבית. אם אינו יודע דעתו של בעל הבית, תורם כבינונית, אחד מחמשים. פחת עשרה או הוסיף עשרה, תרומתו תרומה. אם נתפון להוסיף אפלו אחת, אין תרומתו תרומה **[ח]** :

פרק ד - משנה ה

המרבה בתרומה, רבי אליעזר אומר, אחד מעשרה, כתרומת מעשר, יתר מכאן, יעשנה תרומת מעשר למקום אחר. רבי ישמעאל אומר, מחצה חליו ומחצה תרומה. רבי טרפון ורבי עקיבא אומרים, עד שישיר שם חליו :

פרק ד - משנה ו

בְּשֵׁלֶשֶׁה פְּרָקִים מְשַׁעְרִים **[יא]** אֶת הַכֹּלְפָּלָה, בְּכַפּוּרוֹת, וּבְסִיפּוֹת, וּבְאִמְצַע הַקֶּזֶץ. הַמוֹנָה, מְשַׁבַּח. וְהַמוֹדֵד, מְשַׁבַּח מִמְּנוֹ. וְהַשּׁוֹקֵל, מְשַׁבַּח מִשְׁלֶשֶׁתוֹ **[יב]** :

פרק ז - משנה ז

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, תְּרוּמָה, עוֹלָה בְּאֶחָד וּמֵאָה **[יג]**. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, בְּמֵאָה וָעוֹד. וְעוֹד זֶה, אֵין לוֹ שְׁעוֹר. רַבִּי יוֹסִי בֶן מִשְׁלָם אוֹמֵר, וָעוֹד, קָב לְמֵאָה סָאָה, שְׁתוֹת **[יד]** לְמַדְמַע :

פרק ח - משנה ח

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, תְּאֵנִים שְׁחוּרוֹת מַעְלוֹת אֶת הַלְּבָנוֹת, לְבָנוֹת, מַעְלוֹת אֶת הַשְּׁחוּרוֹת. עֲגוּלֵי דְבָלָה, הַגְּדוּלִים מַעְלִים אֶת הַקְּטָנִים, וְהַקְּטָנִים מַעְלִין אֶת הַגְּדוּלִים. הַעֲגוּלִים מַעְלִין אֶת הַמְּלֻבָּנִים, וְהַמְּלֻבָּנִים מַעְלִין אֶת הַעֲגוּלִים. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹסֵר. וְרַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, בְּיָדוּעַ מַה נִּפְלָה, אֵין מַעְלוֹת זֶה אֶת זֶה, וּכְשֵׁאִינוּ יָדוּעַ מַה נִּפְלָה, מַעְלוֹת זֶה אֶת זֶה :

פרק ט - משנה ט

כִּיצַד, חֲמִשִּׁים תְּאֵנִים שְׁחוּרוֹת וְחֲמִשִּׁים לְבָנוֹת, נִפְלָה שְׁחוּרָה, שְׁחוּרוֹת אֲסוּרוֹת וְהַלְּבָנוֹת מִתְּרוֹת. נִפְלָה לְבָנָה, לְבָנוֹת אֲסוּרוֹת וְשְׁחוּרוֹת מִתְּרוֹת. בְּשֵׁאִינוּ יָדוּעַ מַה נִּפְלָה, מַעְלוֹת זֶה אֶת זֶה. בְּזוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מַחְמִיר, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִקַּל :

פרק ד - משנה י

ובזו [טז] רבי אליעזר מקל, ורבי יהושע מחמיר. בדורס ליטרא קציעות על פי הכד ואינו יודע איזוהי, רבי אליעזר אומר, רואין אותן כאלו הן פרידות, והתחתונות מעלות [יז] את העליונות. רבי יהושע אומר, לא תעלה עד שיהיו שם מאה כדים:

פרק ד - משנה יא

סאה תרומה שנפלה על פי מגורה וקפאה, רבי אליעזר אומר, אם יש בקפוי מאה סאה [יט], תעלה באחד ומאה, ורבי יהושע אומר, לא תעלה. סאה תרומה שנפלה על פי מגורה, יקפיאנה. ואם כן, למה אמרו תרומה עולה באחד ומאה, אם אינו ידוע אם בלולות הן, או לאין נפלה:

פרק ד - משנה יב

שתי קפות ושתי מגורות שנפלה סאה תרומה לתוך אחת מהן, ואין ידוע לאיזו מהן נפלה, מעלות זו את זו. רבי שמעון אומר, אפלו הם בשתי עזרות [כ], מעלות זו את זו:

פרק ד - משנה יג

אמר רבי יוסי, מעשה בא לפני רבי עקיבא בחמשים אגדות של ירק, שנפלה אחת מהן לתוך, חציה תרומה, ואמרתי לפניו, תעלה. לא שהתרומה תעלה בחמשים ואחד, אלא שהיו שם מאה ושני חציים [כא]:

פרק ה

ה

פרק ה

משנה א

א

סָאָה תְרוּמָה טְמֵאָה [א] שֶׁנִּפְלָה לְפָחוֹת מִמָּאָה חֲלִין, אוֹ לְמַעַשְׂרַי רֵאשׁוֹן, אוֹ לְמַעַשְׂרַי שְׁנִי, אוֹ לְהַקְדָּשׁ, בֵּין טְמֵאִין בֵּין טְהוֹרִים, יִרְקְבוּ. אִם טְהוֹרָה הִיְתָה אוֹתָהּ הַסָּאָה, יִמְכְּרוּ לַכֹּהֲנִים בְּדַמֵּי תְרוּמָה, חוּץ מִדַּמֵּי אוֹתָהּ סָאָה. וְאִם לְמַעַשְׂרַי רֵאשׁוֹן נִפְלָה, יִקְרָא שֵׁם לְתְרוּמַת מַעַשֵׂר. וְאִם לְמַעַשְׂרַי שְׁנִי אוֹ לְהַקְדָּשׁ נִפְלָה, הָרִי אֵלָיו יִפְדּוּ. וְאִם טְמֵאִים הָיוּ אוֹתָן הַחֲלִין, יֵאָכְלוּ נְקוּדִים אוֹ קְלִיּוֹת, אוֹ יִלוּשׁוּ בְּמֵי פְרוֹת, אוֹ יִתְחַלְקוּ לְעִסוֹת, כְּדִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּמָקוֹם אֶחָד כִּבְיָצָה:

אָחַד

פרק ה

משנה ב

ב

סָאָה תְרוּמָה טְמֵאָה שֶׁנִּפְלָה לְתוֹךְ מָאָה חֲלִין טְהוֹרִין, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, תְרוּם וְתִשְׂרֹף [ב], שֶׁאֵינִי אוֹמֵר, סָאָה שֶׁנִּפְלָה הִיא סָאָה שֶׁעֲלָתָהּ. וְחֻכְמֵי אוֹמְרִים, תַּעֲלֶה וְתֵאָכַל נְקוּדִים אוֹ קְלִיּוֹת, אוֹ תִלוּשׁ בְּמֵי פְרוֹת, אוֹ תִתְחַלַּק לְעִסוֹת, כְּדִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּמָקוֹם אֶחָד כִּבְיָצָה [ג]:

פרק ה

משנה ג

ג

סָאָה תְרוּמָה טְהוֹרָה שֶׁנִּפְלָה לְמָאָה חֲלִין טְמֵאִין, תַּעֲלֶה וְתֵאָכַל נְקוּדִים אוֹ קְלִיּוֹת, אוֹ תִלוּשׁ בְּמֵי פְרוֹת, אוֹ תִתְחַלַּק לְעִסוֹת, כְּדִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּמָקוֹם אֶחָד כִּבְיָצָה:

אָחַד

פרק ה - משנה ד

סָאָה תְרוּמָה טְמֵאָה שֶׁנִּפְלָה לְמֵאָה סָאָה תְרוּמָה טְהוֹרָה, בֵּית שְׁמַאי אוֹסְרִים, וּבֵית הַלֵּל מְתִירִין. אָמְרוּ בֵּית הַלֵּל לְבֵית שְׁמַאי, הוֹאִיל וּטְהוֹרָה אֲסוּרָה לְזָרִים וּטְמֵאָה אֲסוּרָה לְכֹהֲנִים, מָה טְהוֹרָה עוֹלָה, אָף טְמֵאָה תֵעָלֶה. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית שְׁמַאי, לֹא, אִם הֶעֱלוּ **יב** הַחֲלִין הַקָּלִין הַמְתַּרְיִן לְזָרִים אֶת הַטְּהוֹרָה, תֵּעָלֶה תְרוּמָה הַחֲמוּרָה הָאֲסוּרָה לְזָרִים אֶת הַטְּמֵאָה. לְאַחַר שֶׁהוֹדוּ, רַבִּי אֶלְיעֶזֶר אוֹמֵר, תְּרוּם וְתִשְׁרֹף. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים, אֲבָדָה בְּמַעוֹטָה:

פרק ה - משנה ה

סָאָה תְרוּמָה שֶׁנִּפְלָה לְמֵאָה, הִגְבִּיחָהּ וְנִפְלָה לְמָקוֹם אַחֵר, רַבִּי אֶלְיעֶזֶר אוֹמֵר, מְדַמְעַת כְּתְרוּמָה וְדַאי. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים, אֵינָה מְדַמְעַת אֶלָּא לְפִי חֲשָׁבוֹן:

פרק ה - משנה ו

סָאָה תְרוּמָה שֶׁנִּפְלָה לְפָחוֹת מִמֵּאָה וְנִדְמָעוּ, וְנִפְל מִן הַמְדַמְעֵה לְמָקוֹם אַחֵר, רַבִּי אֶלְיעֶזֶר אוֹמֵר, מְדַמְעַת כְּתְרוּמָה וְדַאי. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים, אֵין הַמְדַמְעֵה מְדַמְעֵה אֶלָּא לְפִי חֲשָׁבוֹן, וְאֵין הַמִּים שְׂאוּבִים פּוֹסְלִים אֶת הַמְקוּוֹה אֶלָּא לְפִי חֲשָׁבוֹן:

פרק ה - משנה ז

סָאָה תְרוּמָה שֶׁנִּפְלָה לְמֵאָה, הִגְבִּיחָהּ וְנִפְלָה אַחֲרָתָּהּ, הִגְבִּיחָהּ וְנִפְלָה אַחֲרָתָּהּ,

הרי זו מתרת, עד שתִּרְבֶּה תְּרוּמָה על החליו:

פרק ה - משנה ח

סָאָה תְּרוּמָה שֶׁנִּפְלָה לְמֵאָה, וְלֹא הִסְפִּיק לְהַגְבִּיחָהּ עַד שֶׁנִּפְלָה אַחֲרַת, הָרִי זוֹ אֲסוּרָה. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁמַעוֹן מְתִיר:

פרק ה - משנה ט

סָאָה תְּרוּמָה שֶׁנִּפְלָה לְמֵאָה, וְיִטְחֶנּוּ וּפְחַתּוּ, כְּשֵׁם שֶׁפְּחַתּוּ הַחֲלִין, כִּד פְּחַתָּה הַתְּרוּמָה, וּמִתֵּר. סָאָה תְּרוּמָה שֶׁנִּפְלָה לְפָחוֹת מִמֵּאָה, וְיִטְחֶנּוּ וְהוֹתִירוּ, כְּשֵׁם שֶׁהוֹתִירוּ הַחֲלִין, כִּד הוֹתִירָה הַתְּרוּמָה, וְאֲסוּר. אִם יָדוּעַ **[יז]** שֶׁהַחֲטִים שֶׁל חֲלִין יָפוּת מִשָּׁל תְּרוּמָה, מִתֵּר. סָאָה תְּרוּמָה שֶׁנִּפְלָה לְפָחוֹת מִמֵּאָה, וְאַחַר כֵּן נָפְלוּ שָׁם חֲלִין, אִם שׁוּגַג, מִתֵּר **[יט]**, וְאִם מְזִיד, אֲסוּר:

פרק ו

פרק ו - משנה א

הָאוֹכֵל תְּרוּמָה שׁוּגַג, מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחֻמָּשׁ. אֶחָד הָאוֹכֵל וְאֶחָד הַשׁוֹתֶה וְאֶחָד הַסֹּד, אֶחָד תְּרוּמָה טְהוֹרָה וְאֶחָד תְּרוּמָה טְמֵאָה, מְשַׁלֵּם חֻמָּשָׁה וְחֻמָּשׁ חֻמָּשָׁה **[ב]**. אֵינּוּ מְשַׁלֵּם תְּרוּמָה, אֲלֵא חֲלִין מְתַקְנִים, וְהֵם נַעֲשִׂין תְּרוּמָה, וְהַתְּשׁוּלוּמִין תְּרוּמָה. אִם רָצָה הַכֹּהֵן לְמַחֵל, אֵינּוּ מוֹחֵל:

פרק ו - משנה ב

בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁאָכְלָה תְּרוּמָה וְאַחַר כֵּן נִשְׂאת לְכַהֵן, אִם תְּרוּמָה שְׁלֵא זָכָה בָּהּ כַּהֵן אָכְלָה, מְשַׁלֶּמֶת קֶרֶן וְחֹמֶשׁ לְעֶצְמָהּ. וְאִם תְּרוּמָה שֶׁזָּכָה בָּהּ כַּהֵן אָכְלָה, מְשַׁלֶּמֶת קֶרֶן לְבָעָלִים, וְחֹמֶשׁ לְעֶצְמָהּ, מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ, הָאוֹכֵל תְּרוּמָה שׁוֹגֵג, מְשַׁלֵּם קֶרֶן לְבָעָלִים, וְחֹמֶשׁ לְכֹל מִי שֶׁיִּרְצֶה:

פרק ו - משנה ג

הַמְּאָכִיל אֶת פּוֹעֲלָיו וְאֶת אוֹרְחָיו תְּרוּמָה, הוּא מְשַׁלֵּם אֶת הַקֶּרֶן, וְהֵם מְשַׁלְּמִין אֶת הַחֹמֶשׁ, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְנַחֲכָמִים אוֹמְרִים, הֵם מְשַׁלְּמִין קֶרֶן וְחֹמֶשׁ, וְהוּא מְשַׁלֵּם לָהֶם דָּמֵי סְעוּדָתָן:

פרק ו - משנה ד

הַגּוֹיֵב תְּרוּמָה וְלֹא אָכְלָה, מְשַׁלֵּם תְּשֻׁלוּמֵי כֶּפֶל דָּמֵי תְּרוּמָה. אָכְלָה, מְשַׁלֵּם שְׁנֵי קֶרְנִים וְחֹמֶשׁ, קֶרֶן וְחֹמֶשׁ מִן הַחֲלִין, וְקֶרֶן דָּמֵי תְּרוּמָה **[ד]**. גָּנַב תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְאָכְלָה, מְשַׁלֵּם שְׁנֵי חֲמִשִּׁים **[ה]** וְקֶרֶן, שְׂאִין בְּהִקְדָּשׁ תְּשֻׁלוּמֵי כֶּפֶל:

פרק ו - משנה ה

אִין מְשַׁלְּמִין מִן הַלֶּקֶט וּמִן הַשְּׂכָחָה וּמִן הַפֶּאֶה וּמִן הַהֶפְקֵר, וְלֹא מִמַּעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁנִּטְלָה תְּרוּמָתוֹ, וְלֹא מִמַּעֲשֵׂר שְׁנֵי וְהַקֹּדֶשׁ שֶׁנִּפְדּוּ, שְׂאִין הַקֹּדֶשׁ פּוֹדֶה אֶת הַקֹּדֶשׁ, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְנַחֲכָמִים מַתִּירִין בְּאֵלוֹ:

פרק ו - משנה ו

רבי אליעזר אומר, משלמין ממין על שאינו מינו, בלבד שישלם מן היפה על הרע. ורבי עקיבא אומר, אין משלמין אלא ממין על מינו. לפיכך, אם אכל קשואין של ערב שביעית, ימתין לקשואין של מוצאי שביעית, וישלם מהם. ממקום שרבי אליעזר מקל, משם רבי עקיבא מחמיר, שנאמר (ויקרא כב), ונתן לכהן את הקדש, כל שהוא ראוי להיות קדש, דברי רבי אליעזר. ורבי עקיבא אומר, ונתן לכהן את הקדש, קדש שאכל:

פרק ז

פרק ז - משנה א

האוכל תרומה מזיד, משלם את הקרן ואינו משלם את החמש [א]. התשלומין חליו, אם רצה הכהן למחל, מוחל:

פרק ז - משנה ב

בת כהן שנשאת לישראל ואחר כך אכלה תרומה, משלמת את הקרן ואינה משלמת את החמש, ומיתהב בשרפה. נשאת לאחד מכל הפסולין, משלמת קרן וחמש, ומיתהב בחנק, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, זו משלמות את הקרן ואינן משלמות את החמש, ומיתהב בשרפה:

פרק ז - משנה ג

המאכיל את בניו קטנים, ואת עבדיו בין גדולים בין קטנים, האוכל תרומת חוצה לארץ, והאוכל פחות מפיזית (ו) תרומה, משלם את הקרן, ואינו משלם את החמש. והתשלומין חליו, אם רצה הכהן למחל, מוחל:

פרק ז - משנה ד

זה הכלל, כל המשלם קרן וחמש, התשלומין תרומה, אם רצה הכהן למחל, אינו מוחל. וכל המשלם את הקרן ואינו משלם את החמש, התשלומין חליו, אם רצה הכהן למחל, מוחל:

פרק ז - משנה ה

שתי קפות, אחת של תרומה ואחת של חליו, שנפלה סאה תרומה לתוך אחת מהן ואין ידוע לאיזו מהן נפלה, הרי אני אומר, לתוך של תרומה נפלה (ז) אין ידוע איזו היא של תרומה ואיזו היא של חליו, אכל אחת מהן, פטור, והשניה, נוהג בה בתרומה, וחיבת בחלה, דברי רבי מאיר. רבי יוסי פוטר. אכל אחר את השניה, פטור (ח). אכל אחד את שתיהן, משלם בקטנה שבשתיהן:

פרק ז - משנה ו

נפלה אחת מהן לתוך החליו, אינה מדמעתן, והשניה, נוהג בה בתרומה, וחיבת בחלה, דברי רבי מאיר. ורבי יוסי פוטר. נפלה שניה למקום אחר, אינה מדמעתן. נפלו שתיהן למקום אחד, מדמעות בקטנה שבשתיהן:

פרק ז - משנה ז

זרע את אחת מהן, פטור, והשנייה, נוהג בה בתרומה, וחיבת בחלה, דברי רבי מאיר. ורבי יוסי פוטר. זרע אחר את השנייה, פטור. זרע אחד את שתייהן, בדבר שזרעו כלה, מתר, ובדבר שאין זרעו כלה. אסור:

פרק ח

פרק ח - משנה א

האשה שהיתה אוכלת בתרומה, באו ואמרו לה, מת בעליך או גרשך [א], וכן העבד שהיה אוכל בתרומה, ובאו ואמרו לו, מת רבך, או מכרך לישׂראל, או נתנדך במתנה, או עשאך בן חורין. וכן כהן שהיה אוכל בתרומה, ונדע שהוא בן גרושה או בן חלוצה, רבי אליעזר מחיב קרן וחמש, ורבי יהושע פוטר. היה עומד ומקריב על גבי המזבח, ונדע שהוא בן גרושה או בן חלוצה, רבי אליעזר אומר, כל הקרבנות שהקריב על גבי המזבח, פסולים. ורבי יהושע מכשיר. נודע שהוא בעל מום, עבודתו פסולה:

פרק ח - משנה ב

וכלם, שהיתה תרומה בתוך פיהם, רבי אליעזר אומר, יבלעו [ג]. ורבי יהושע אומר, יפלטו. אמרו לו, נטמאת ונטמאת תרומה [ד], רבי אליעזר אומר, יבלע. ורבי יהושע אומר, יפלט. טמא היית וטמאה היתה תרומה, או נודע שהוא טבל, ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו, ומעשר שני

והקדוש שלא נפדו, או שטעם טעם פשפש {ה} לתוך פיו, הרי זה יפלט:

פרק ח - משנה ג

היה אוכל באשכול ונכנס מן הגנה לחצר, רבי אליעזר אומר, יגמר. ורבי יהושע אומר, לא יגמר. חשכה לילי שבת, רבי יהושע אומר, יגמר {ו}. ורבי אליעזר אומר, לא יגמר:

פרק ח - משנה ד

יון של תרומה שנתגלה, ישפך, ואין צריך לומר של חליון. שלשה משקין אסורים משום גלוי, המים והיין והחלב. ושאר כל המשקין מתרים. כמה ישוהו ויהיו אסורין, כדי שיצא הרחש ממקום קרוב וישתה:

פרק ח - משנה ה

שעור המים המגליון, כדי שתאבד בהם המרה. רבי יוסי אומר, בכלים, כל שהו, ובקרקעות, ארבעים סאה:

פרק ח - משנה ו

נקורי תאנים וענבים וקשואין והדלועין והאבטיחים והמלקפונות, אפלו הם כפר, אחד גדול ואחד קטן, אחד תלוש ואחד מחבר, כל שיש בו לחה, אסור. ונשוכת הנחש, אסורה, מפני סכנת נפשות:

פרק ח - משנה ז

המשמרת של יין, אסורה משום גלוי. רבי נחמיה מתיר:

פרק ח - משנה ח

חבית של תרומה שנולד בה ספק טמאה, רבי אליעזר אומר, אם היתה מנחת במקום תרפה, יניחנה במקום המצנע, ואם היתה מגלה, יכסנה. ורבי יהושע אומר, אם היתה מנחת במקום מצנע, יניחנה במקום תרפה **{יב}**, ואם היתה מכסה, יגלנה. רבן גמליאל אומר, אל יחדש בה דבר:

פרק ח - משנה ט

חבית **{יג}** שנשברה בגת העליונה, והתחתונה טמאה, מודה רבי אליעזר ורבי יהושע, שאם יכולים להציל ממנה רביעית בטרה, יציל **{יד}**. ואם לאו, רבי אליעזר אומר, תרד ותטמא, ואל יטמאנה בידי:

פרק ח - משנה י

וכן חבית של שמן שנשפכה, מודה רבי אליעזר ורבי יהושע, שאם יכול להציל ממנה רביעית בטרה, יציל. ואם לאו, רבי אליעזר אומר, תרד ותבלע **{טו}**, ואל יבלענה בידי:

פרק ח - משנה יא

ועל זו ועל זו אמר רבי יהושע, לא זו היא תרומה שאני מזהר עליה מלִטמָאָה, אלא מלִאֲכָלָהּ. ובלִטמָאָה פִּיצַד, הִזָּה עוֹבֵר מִמְקוֹם לְמִקוֹם וּכְכֹרוֹת שֶׁל תְּרוּמָה בִּידוֹ, אָמַר לוֹ נְכָרִי, תֵּן לִי אַחַת מֵהֶן וְאַטמָאָה, וְאִם לֹא, הֲרִי אֲנִי מְטַמֵּא אֶת כְּלֵה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, יְטַמֵּא אֶת כְּלֵה, וְאֵל תֵּן לוֹ אַחַת מֵהֶן וְיִטַמֵּא. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, יִנִּיחַ לְפָנָיו אַחַת מֵהֶן עַל הַסָּלַע:

פרק ח - משנה יב

וכן נשים שאמרו להם נכרים, תנו אחת מכם ונטמא, ואם לאו, הרי אנו מטמאים את כלכם, יטמאו את כלן, ואל ימסרו להם נפש אחת מישראל:

פרק ט

פרק ט - משנה א

הזורע תרומה, שוגג, יופך. ומזיד, יקיים. אם הביאה שלישי, בין שוגג בין מזיד, יקיים. ובכשתן, מזיד, יופך:

פרק ט - משנה ב

וְחִיבֵת בְּלִקְטָה וּבְשִׁכְחָה וּבְפִאָה. וְעַנְיֵי יִשְׂרָאֵל וְעַנְיֵי כְהֻנִּים, מְלִקְטִים. וְעַנְיֵי יִשְׂרָאֵל, מוֹכְרֵי אֶת שְׂלֵהֶם לְכֻהֲנִים בְּדַמֵי תְרוּמָה, וְהַדְּמִים שְׂלֵהֶם. רַבִּי טְרַפּוֹן אוֹמֵר, לֹא יִלְקְטוּ אֶלָּא עַנְיֵי כְהֻנִּים, שֶׁמָּא יִשְׁכְּחוּ וְיִתְּנוּ לְתוֹד פִּיהֶם. אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא, אִם כֵּן, לֹא יִלְקְטוּ אֶלָּא טְהוֹרִים:

פרק ט - משנה ג

וְחִיבֵת בְּמַעֲשֵׂרוֹת וּבְמַעֲשֵׂר עֲנִי, וְעַנְיֵי יִשְׂרָאֵל וְעַנְיֵי כְהֻנִּים נוֹטְלִים, וְעַנְיֵי יִשְׂרָאֵל מוֹכְרֵי **ג** אֶת שְׂלֵהֶם לְכֻהֲנִים בְּדַמֵי תְרוּמָה, וְהַדְּמִים שְׂלֵהֶם. הַחוֹבֵט מְשַׁבֵּחַ. וְהַדָּשׁ כִּי צָד יַעֲשֶׂה, תּוֹלֵה כְּפִיפּוֹת בְּצוּאָרֵי בְהֵמָה וְנוֹתֵן לְתוֹכָן מֵאוֹתוֹ הַמִּין, נִמְצָא לֹא זוֹמֵם אֶת הַבְּהֵמָה וְלֹא מֵאֲכִיל אֶת הַתְּרוּמָה:

פרק ט - משנה ד

גְּדוּלֵי תְרוּמָה, תְּרוּמָה. וְגְדוּלֵי גְדוּלִין, חֲלִין. אֲבָל הַטָּבֵל וּמַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן וְסַפִּיחֵי שְׂבִיעִית וְתְרוּמַת חוּצָה לְאֶרֶץ וְהַמְדַמֵּעַ וְהַבְּכוּרִים **ד**, גְּדוּלֵיהֶן, חֲלִין. גְּדוּלֵי הַקֹּדֶשׁ וּמַעֲשֵׂר שְׁנִי, חֲלִין, וּפְדוּתָהּ אוֹתָם בְּזִמְנוֹ זָרְעָם:

פרק ט - משנה ה

מֵאָה לְגִנְהַ שֶׁל תְּרוּמָה וְאַחַת שֶׁל חֲלִין, כִּלְוֹן מִתְּרִין בְּדָבָר שֶׁזָרְעוּ כָּלָה. אֲבָל בְּדָבָר שֶׁאִין זָרְעוּ כָּלָה, אֲפִלּוּ מֵאָה שֶׁל חֲלִין וְאַחַת שֶׁל תְּרוּמָה, כִּלְוֹן אֲסוּרִין:

פרק ט - משנה ו

הטבל, גדוליו מתרין בדבר שזרעו כלה. אבל בדבר שאין זרעו כלה, גדולי גדולין, אסורין **ח**. איזהו דבר שאין זרעו כלה, כגון הלוף והשום והבצלים. רבי יהודה אומר, השום, פשעורים:

פרק ט - משנה ז

המנפש עם הנכרי בחסיות, אף על פי שפרותיו טבל **י**, אוכל מהם עראי. שתילי תרומה שנטמאו, שתלו, טהרו מלטמא, ואסורין מלאכל עד שיגם את האכל. רבי יהודה אומר עד שיגם וישנה:

פרק י

פרק י - משנה א

בצל שנתנו בתוך עדשים, אם שלם, מתר. ואם חתכו, בנותן טעם. ושאר כל התבשיל, בין שלם בין מחתך, בנותן טעם. רבי יהודה מתיר בצחנה, שאינו אלא לטל את הזחמא:

פרק י - משנה ב

תפוח שרסקו ונתנו לתוך עסה, וחמצה **א**, הרי זו אסורה. שעורים שגפלו

לתוך הבור של מים, אף על פי שהבאישו, מימיו מתרין [ב]:

פרק י - משנה ג

הרודה פת חמה ונתנה על פי חבית של יין תרומה, רבי מאיר אוסר, ורבי יהודה מתיר. רבי יוסי מתיר בשל חטים, ואוסר בשל שעורים, מפני שהשעורים שואבות:

פרק י - משנה ד

תנור שהסיקו בכמון של תרומה ואפה בו, הפת מתרת, שאין טעם כמון, אלא ריח כמון:

פרק י - משנה ה

תלתן שנפלה לתוך הבור של יין, בתרומה, במעשר שני, אם יש בזרע כדי לתן טעם, אבל לא בעץ. בשביעית ובכלאי הכרם והקדש, אם יש בזרע ובעץ כדי לתן טעם:

פרק י - משנה ו

מי שהיו לו חבילי תלתן בכלאי הכרם, ידלקו. היו לו חבילי תלתן של טבל, פותש, ומחשב כמה זרע יש בהם, ומפריש את הזרע, ואינו צריך להפריש את העץ. אם הפריש, לא יאמר אכתוש ואטל את העץ ואתן את

הזרע, אלא נותן העץ עם הזרע:

פרק י - משנה ז

זיתני חליון שכבשו עם זיתני תרומה, פצועי חליון עם פצועי תרומה, פצועי חליון עם פצועי תרומה, או במי תרומה, אסור. אבל שלמי חליון עם פצועי תרומה, מתיר:

פרק י - משנה ח

דג טמא שכבשו עם דג טהור, כל גרב שהוא מחזיק סאתים, אם יש בו משקל עשרה זוז ביהודה שהן חמש סלעים בגליל [ז] דג טמא, צירו אסור. רבי יהודה אומר, רביעית בסאתים. ורבי יוסי אומר, אחד מששה עשר [ט] בו:

פרק י - משנה ט

חגבים טמאים שנכבשו עם חגבים טהורים, לא פסלו את צירם. העיד רבי צדוק על ציר חגבים טמאים, שהוא טהור [י]:

פרק י - משנה י

כל הנכבשים זה עם זה, מתרים [יא], אלא עם החסית. חסית של חליון עם חסית של תרומה, ירק של חליון עם חסית של תרומה, אסור. אבל חסית

שֶׁל חֲלוּן עִם יָרֵק שֶׁל תְּרוּמָה, מִתָּר:

פרק י - משנה יא

רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, כָּל הַנְּשָׁלְקִים **יב** עִם הַתְּרָדִים, אָסוּרִים, מִפְּנֵי שֶׁהֵם נוֹתְנִין אֶת הַטָּעַם. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, כְּרוּב שֶׁל שְׁקִיא עִם כְּרוּב שֶׁל בַּעַל, אָסוּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא בּוֹלֵעַ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כָּל הַמְּתַבְּשְׁלִין זֶה עִם זֶה, מִתָּרִים, אֲלֵא עִם הַבָּשָׂר. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר, הַכֶּבֶד אוֹסְרֵת וְאֵינָה נְאֻסְרֵת, מִפְּנֵי שֶׁהִיא פּוֹלְטֵת וְאֵינָה בּוֹלְעֵת:

פרק יב - משנה יב

בֵּיצָה שֶׁנִּתְבַּשְׁלָה בְּתַבְּלִין אָסוּרִין, אֲפֹלוּ חֲלָמוֹן שֶׁלָּהּ אָסוּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא בּוֹלֵעַ. מִי שֶׁלְקוֹת וּמִי כִּבְשִׁים שֶׁל תְּרוּמָה, אָסוּרִים לְזָרִים:

פרק יא

פרק יא - משנה א

אֵין נוֹתְנִין דְּבִלָּה וְגִרוּגְרוֹת לְתוֹךְ הַמּוֹרֶס, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְאֻבָּדוֹ, אֲבָל נוֹתְנִין אֶת הַיַּיִן לַמּוֹרֶס. וְאֵין מְפַטְמִין אֶת הַשָּׁמֶן, אֲבָל עוֹשִׂין אֶת הַיַּיִן יְנוּמְלִין. אֵין מְבַשְׁלִין יַיִן שֶׁל תְּרוּמָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְמַעִיטוֹ. רַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְשַׁבֵּיחוֹ **א**:

פרק יא - משנה ב

דָּבַשׁ תִּמְרִים **[ב]**, וַיֵּין תַּפּוּחִים, וְחֶמֶץ סִתּוּנִיּוֹת, וּשְׂאֵר כֹּל מִי פְּרוֹת שֶׁל תְּרוּמָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּב קֶרֶן וְחֶמֶשׁ, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר. וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַמֵּא מְשׁוּם מְשָׁקָה. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, לֹא מָנוּ חֲכָמִים שְׁבַעָה מְשָׁקִים כְּמוֹנֵי פְּטָמִים **[ג]**, אֱלֹא אָמְרוּ, שְׁבַעָה מְשָׁקִין טְמֵאִים, וּשְׂאֵר כֹּל הַמְשָׁקִין טְהוֹרִין:

פרק יא - משנה ג

אֵין עוֹשִׂין תִּמְרִים דָּבַשׁ **[ד]**, וְלֹא תַּפּוּחִים יֵין, וְלֹא סִתּוּנִיּוֹת חֶמֶץ, וּשְׂאֵר כֹּל הַפְּרוֹת אֵין מְשַׁיֵּין אוֹתָם מִבְּרִיתוֹ בְּתְרוּמָה וּבְמַעֲשֵׂר שְׁנִי, אֱלֹא זֵיתִים וְעֵנָבִים בְּלֶבֶד. אֵין סוֹפְגִין **[ה]** אַרְבָּעִים מְשׁוּם עֶרְלָה, אֱלֹא עַל הַיּוֹצֵא מִן הַזֵּיתִים וּמִן הָעֵנָבִים. וְאֵין מְבִיאִין בְּפוּרִים מְשָׁקִין, אֱלֹא הַיּוֹצֵא מִן הַזֵּיתִים וּמִן הָעֵנָבִים. וְאֵינוֹ מְטַמֵּא מְשׁוּם מְשָׁקָה **[ו]**, אֱלֹא הַיּוֹצֵא מִן הַזֵּיתִים וּמִן הָעֵנָבִים. וְאֵין מְקַרְיָבִין עַל גְּבֵי הַמְזֻבָּח, אֱלֹא הַיּוֹצֵא מִן הַזֵּיתִים וּמִן הָעֵנָבִים:

פרק יא - משנה ד

עֶקְצֵי תְּאֵנִים **[ז]** וְגִרוּגְרוֹת, וְהַכְּלִיסִים וְהַחֲרוּבִין שֶׁל תְּרוּמָה, אֲסוּרִים לָזֶרֶם:

פרק יא - משנה ה

גִּרְעֵינֵי תְּרוּמָה, בְּזֵמַן שֶׁהוּא מְכַנָּסוֹ, אֲסוּרוֹת, וְאִם הִשְׁלִיכוֹ, מִתְּרוֹת. וְכוּ:

עצמות הקדשים, בזמן שהוא מכנסו, אסורין, ואם השליכו, מתרין. המרסן מתר. סבין של חדשות אסורות, ושל ישנות מתרות. ונוהג בתרומה כדרך שהוא נוהג בחליון. המסלת קב או קבים לסאה, לא יאבד את השאר, אלא לניחנו במקום המצנע:

פרק יא - משנה ו

מגורה שפנה ממנה חטי תרומה, אין מחיבין אותו להיות יושב ומלקט אחת אחת, אלא מכבד כדרךכו (ח), ונותן לתוכה חליון:

פרק יא - משנה ז

וכן חבית של שמן שנשפכה, אין מחיבין אותו להיות יושב ומטפח, אלא נוהג בה כדרך שהוא נוהג בחליון:

פרק יא - משנה ח

המערה מכד לכד ונוטף שלש טפים, נותן לתוכה חליון (ט). הרפינה ומצה, הרי זו תרומה. וכמה תהא בתרומת (יא) מעשר של דמאי ויוליקנה לכהן (יב), אהד משמנה לשמינית (יג):

פרק יא - משנה ט

כרשיני תרומה, מאכילין אותם לבהמה ולחיה ולתרנגולים. ישראל ששכר פרה מכהן, מאכילה כרשיני תרומה. וכהן ששכר פרה מישראל,

אף על פי שמזונותיה עליו, לא יאכילנה כרשיני תרומה. ישראל ששם פרה
[יד] מכהן, לא יאכילנה כרשיני תרומה. וכהן ששם פרה מישראל,
מאכילה כרשיני תרומה:

פרק יא - משנה י

מדליקין שמן שרפה בבתי כנסיות, ובבתי מדרשות, ובמבואות האפלין,
ועל גבי החולין ברשות כהן [טו]. בת ישראל שנשאת לכהן, והיא למודה
אצל אביה, אביה מדליק ברשותה. מדליקין בבית המשתה, אבל לא בבית
האבל, דברי רבי יהודה. ורבי יוסי אומר, בבית האבל, אבל לא בבית
המשתה. רבי מאיר אוסר כאן וכאן. רבי שמעון מתיר כאן וכאן: